

NOTAT

Fra: Bibliotekutvikling

Emne: Oppfølging av prosjektet Felles formidlingsløsning

Dato: 08.10.2024

1. Sammendrag

Nasjonalbiblioteket jobber med oppfølging av de to nye tiltakene i utvidet Nasjonal bibliotekstrategi som handler om nasjonal digital infrastruktur. Dialogen med sektoren har gjort det klart at det er en felles formidlingsløsning som har høyest prioritet. Dette notatet drøfter hvordan Nasjonalbiblioteket planlegger å følge opp prosjektet *Felles formidlingsløsning*, et prosjekt som ble bestilt av Nasjonalbiblioteket i februar 2024.

1. Nasjonalbiblioteket forlenger prosjektet *Felles formidlingsløsning* i regi av Rogaland fylkesbibliotek ut 2024 for å sikre kontinuitet og for å beholde kompetansen som er bygget i prosjektet. Nasjonalbiblioteket har også støttet prosjektet *Digin fra teori til praksis* med ekstra midler i 2024 for å sikre en god overgang til drift. Bibliotek24 skal etter planen bli en del av KS Digital¹ fra 1. januar 2025.
2. Det er opprettet en dialog med KS Digital for å se hvilken rolle KS Digital/Bibliotek24 kan ta på seg i arbeidet med anskaffelse/utvikling av en felles formidlingsløsning.
3. Nasjonalbiblioteket (NB) vil sette av 10 mill. kr. i utviklingsmidler pr. år til utvikling og etablering av en felles formidlingsløsning for bibliotekene i 2025 og 2026.

2. Innledning

Nasjonalbiblioteket har mottatt rapport fra prosjektet *Felles tilgang til det digitale biblioteket*², et prosjekt bestilt av Nasjonalbiblioteket i februar 2024 med et mål

¹ [Hjem - KS Digital](#)

² [Felles formidlingsløsning - Felles formidlingsløsning \(bibliotekutvikling.no\)](#)

om å få utarbeidet en kravspesifikasjon til en felles formidlingsløsning for folkebibliotekene i Norge.

Hensikten med rapporten er å oppsummere arbeidet i prosjektet fram til sommeren 2024 og gi anbefalinger for hvordan prosjektet kan videreføres med sikte på en anskaffelse av en formidlingsløsning. Rapporten gir også forslag til hvordan arbeidet med en formidlingsløsning kan organiseres og finansieres fram mot 2030. Rapporten er ment som et beslutningsgrunnlag for Nasjonalbiblioteket.

3. Rapportens hovedkonklusjon (s.18)

Det er prosjektets klare anbefaling at det bør kjøres en anskaffelsesprosess for en felles formidlingsløsning for folkebibliotekene i Norge høsten 2024. Prosjektet mener løsningen bør finansieres gjennom et spleiselag mellom stat, fylkene og kommunene.

Rapporten anbefaler at prosjektgruppa også kjører selve anbudet høsten 2024, med et medlem fra Bibliotek24 på laget. Den administrative forvaltningen bør plasseres hos Bibliotek24, og forvaltningen av API-spesifikasjonen bør plasseres enten hos Nasjonalbiblioteket eller Bibliotek24. Det bør videre opprettes en gruppe gjennom Bibliotek24 som holder i utviklingsarbeidet.

4. Rapportens anbefalinger (s. 11-17)

Nasjonalbiblioteket har som oppgave å følge opp denne rapporten og vurdere om og hvordan man kan gå videre med en anskaffelse/utvikling av en formidlingsløsning. Nedenfor følger våre vurderinger av rapportens anbefalinger.

Hvem skal organisere et anbud?

Rapporten anbefaler at prosjektgruppen som har utarbeidet anbudsdocumentene også kjører selve anbudet høsten 2024, og at det kjøpes inn eksterne konsulenttenester til å bistå ved selve anskaffelsen. På denne måten vil kompetansen som er bygget i prosjektet kunne videreføres.

Nasjonalbibliotekets vurdering: Det er vår vurdering at dette kan rigges som et utviklingsprosjekt med oppstart våren 2025. Bibliotek24s rolle, både i anbudet og som administrativ forvalter av løsningen, må avklares i samråd med KS Digital.

Hvem skal drifte og videreutvikle løsningen?

Prosjektet mener den administrative forvaltningen av løsningen bør plasseres hos Bibliotek24. Forvaltningen av API-spesifikasjonen bør plasseres enten hos Nasjonalbiblioteket eller Bibliotek24.

Nasjonalbibliotekets vurdering: Forutsatt at Bibliotek24 blir innlemmet i KS Digital 1. januar 2025, er det etter vår vurdering naturlig å legge driften og utviklingen av løsningen til Bibliotek24. Bibliotek24s rolle i dette må avklares, i samråd med KS Digital.

Hvem skal eie løsningen?

Prosjektet mener at bibliotekene, representert ved Bibliotek24, skal ha rollen som produkteier. Det er viktig at kundene garanteres innflytelse over leveransen.

Nasjonalbibliotekets vurdering: Det er etter vår vurdering naturlig at bibliotekene skal være produkteiere. Hvordan dette eierskapet kan forvaltes av Bibliotek24, og hvordan bibliotekene kan bli representert, må i så fall avklares.

Hvem skal betale for løsningen?

Prosjektet foreslår en tredelt finansieringsmodell der kommunene dekker driftskostnader, fylkene administrasjonskostnader og staten utviklingskostnader. De anbefaler en lik sum for alle kommuner, og at innkjøpet gjøres i to steg: et sentralt innkjøp av selve løsningen finansiert av utviklingsmidlene, og at den enkelte kommune deretter kjøper tilgang til løsningen ved et abonnement som dekker løsningen.

Nasjonalbibliotekets vurdering: Prosjektet signaliserer behov for en langsiktig finansiering. Det er etter vår vurdering fornuftig å rigge dette som et toårig prosjekt i første omgang. Signalet fra prosjektet er i tråd med ønsker fra sektoren (strategisk råd) om bruk av utviklingsmidler til større prosjekter med langsiktig virkning. Det må initieres en dialog med prosjektgruppa og fylkes- og storbybibliotekene om hva statens bidrag skal dekke (innkjøp/administrasjon/utvikling) for hvert år og hvordan dette forholder seg til fylkenes og kommunenes bidrag.

5. Veien videre

Etter at rapporten ble levert, har det blitt opprettet en dialog med Bibliotek24/KS Digital. Denne dialogen er pågående, og vil ha mye å si for hvordan en anskaffelse/utvikling vil kunne gjennomføres med best mulig forankring, finansiering og varig verdi for folkebibliotekene. Derfor er det nødvendig å bruke noe ekstra tid på denne dialogen og avklaringer, slik at en anskaffelse tidligst vil kunne igangsettes våren 2025. Det er videre viktig at kompetansen som er opparbeidet i prosjektet tas med i det videre arbeidet med anskaffelsen, og at bibliotekene blir representert i utviklingsarbeidet.

Oppfølging av prosjektet Felles formidlingsløsning:

1. Nasjonalbiblioteket forlenger prosjektet *Felles formidlingsløsning* i regi av Rogaland fylkesbibliotek ut 2024 for å sikre kontinuitet og for å beholde kompetansen som er bygget i prosjektet. Nasjonalbiblioteket har også støttet prosjektet *Digin fra teori til praksis* med ekstra midler i 2024 for å sikre en god overgang til drift fra 1. januar 2025.
2. Det er opprettet en dialog med KS Digital for å se hvilken rolle KS Digital/Bibliotek24 kan ta på seg i arbeidet med anskaffelse/utvikling av en felles formidlingsløsning.
3. Nasjonalbiblioteket (NB) foreslår at det settes av 10 mill. kr. i utviklingsmidler pr. år til utvikling og etablering av en felles formidlingsløsning for bibliotekene i 2025 og 2026.